

staten van vorm en aspect overeenkomstig het proces, dat de mineralen ondergaan in het laboratorium binnen de aarde — alleen in wat sneller tempo en kunstmatig.

Een kunstnijverheidsvoorwerp werd vroeger wel genoemd: „a thing of beauty”, maar een product uit glas of kristal, heeft daarenboven altijd nog iets wonderlijks, zelfs fascineerends.

En het vak zelf moet wel in hooge mate voor den beoefenaar animeerend en bezielend zijn. Nog tooverachtiger dan bij den pottenbakker, die de vettige aardstof onder zijn handen ziet uitdijen en vorm aannemen, volgens mechanische wetten naar zijn wil geregeld, moet dat groeiproces den glasblazer voorkomen en zijn verbeelding aanvuren bij de behandeling van de begoochelende materie, die het glas onder de verschillende staten tot aan de eindelijke afkoeling al is. Welk een mogelijkheden van vorm en kleur, alsmede tot spelingen uit de samenwerking van chemische en physische krachten — onder besturing van het vernuft en de daadvaardige hand — er in deze techniek verborgen zijn, daarnaar kan het glaswerk van Lebeau reeds den leek doen gissen. Hij kan daarbij ook gaan opmerken, dat deze technische scruteur in alle richtingen, met al zijn experimenten, slechts in zoover speculeert op de grillige bewegingen en de onvoorziene toevalligheden bij de voltrekking van dit natuurproces, dat hij ze weet te benutten om er de richtlijnen uit te vinden voor een doelbewuste reconstructie, naar eigen intuïtie. En eindelijk zal hij leeren inzien, dat een ambachtelijk bedrijf met geestdrift en volle toewijding beoefend, in en door de praktijk zichzelf de noodige scholing aanbrengt (gelijk hier in de kennis van sommige natuurkrachten) en dat de verwezenlijking van dat kunnen en kennen met een esthetische prestatie ten innigste samenhangt. Zoo wordt alle bezielde uitoefening van een ambacht tot een scheppende daad, of kunstuiting.

W. St.

DE „NEUE SACHLICHKEIT” OP DE TENTOONSTELLING DER ONAFHANKELIJKEN IN HET STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM.

Er is in de kunst, als in het leven, een golfslag, een gaan en keeren der verschijnselen, der opvattingen, der stijlen. . . . Zoo is de eb, die van het „ding” — van de onmiddellijk voorhanden werkelijkheid — wég-deinde naar het „abstracte” innerlijk van den kunstenaar, dat direct, in kleur en vorm en rythme, wilde spreken — en die voerde van uit het oude realisme, over het impressionisme, Cézanne, de cubisten, tot de expressionisten en Kandinsky met zijn „onderwerplooze” kunst — weer aan het keeren en de vloed van het „post-expressionisme” oftewel „nieuwe zakelijkheid”, nog anders: het „nieuwe, ideale realisme” kwam op. . . Een vloed, die,